

OBRÓT PRAWNY Z ZAGRANICĄ W SPRAWACH CYWILNYCH I KARNYCH

Jan Ciszewski

BIBLIOTEKA SĄDOWA

10. WYDANIE

OBRÓT PRAWNY Z ZAGRANICĄ W SPRAWACH CYWILNYCH I KARNYCH

Jan Ciszewski

BIBLIOTEKA SĄDOWA

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

10. WYDANIE

Stan prawny na 15 października 2016 r.

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Joanna Tchorek

Opracowanie redakcyjne
Katarzyna Paterak-Kondek

Łamanie
Fotoedytor

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawoLubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by
Wolters Kluwer SA, 2017

ISBN: 978-83-8092-629-5
10. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl
księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne	19
1. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych	23
DZIAŁ I. Przepisy wstępne	23
DZIAŁ II. Przepisy wspólne w sprawach cywilnych i karnych	24
Rozdział 1. Przepisy ogólne	24
Rozdział 2. Uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do użytku za granicą	27
Rozdział 3. Zasady korespondencji z przedstawicielstwami dyplomatycznymi i urzędami konsularnymi państw obcych w Polsce ...	29
Rozdział 4. Sposób wykonywania czynności dotyczących osób korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych i konsularnych oraz czynności z udziałem tych osób	29
Rozdział 5. Wzywanie stron, świadków i biegłych zamieszkałych za granicą	31
Rozdział 6. Doręczanie wezwań stronom, świadkom i biegłym do osobistego stawiennictwa przed sądami państw obcych	31
Rozdział 7. Ustalanie obywatelstwa	32
DZIAŁ III. Czynności sądów z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego	33
Rozdział 1. Wnioski sądów polskich o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej	33
Rozdział 2. Wnioski organów państw obcych o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej	36
Rozdział 3. Dochodzenie roszczeń alimentacyjnych od osób zobowiązanych zamieszkałych za granicą	38
DZIAŁ IV. Postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych	38

Rozdział 1. Wnioski sądów polskich o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej	38
Rozdział 2. Wnioski organów państw obcych o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej	40
Rozdział 3. Występowanie o wydanie lub przewóz osób ściganych lub skazanych przebywających za granicą oraz o wydanie przedmiotów ...	41
Rozdział 4. Przekazanie ścigania karnego	43
Rozdział 4a. Zapobieganie konfliktom jurysdykcyjnym	45
Rozdział 5. Przejęcie i przekazanie osób skazanych do wykonania wyroku	46
DZIAŁ V. Przepis końcowy	48
2. Wzory pism stanowiące załączniki do rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r.	49
3. Zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej	95
4. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych	97
5. Wzory pism dotyczących obrotu prawnego w sprawach cywilnych z Federacją Rosyjską wraz z wykazem właściwych organów Federacji Rosyjskiej	105
6. Wzory pism dotyczących obrotu prawnego w sprawach cywilnych z Ukrainą wraz z wykazem właściwych organów Ukrainy	115
7. Wzory pism dotyczących obrotu prawnego w sprawach cywilnych i karnych z Republiką Białorusi wraz z wykazem właściwych sądów Republiki Białorusi	127
8. Wzory pism dotyczących doręczania za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych na podstawie Konwencji o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych, podpisanej w Hadze dnia 15 listopada 1965 r., wraz ze wskazaniem organów przyjmujących innych państw	138
9. Informacja dotycząca wykonywania przez sądy polskie wniosków o doręczenie dokumentów na podstawie Konwencji haskiej z 1965 r.	154
10. Informacja dotycząca ponoszenia przez sądy polskie kosztów doręczenia w Kanadzie dokumentów w sprawach cywilnych lub handlowych	155

-
11. Oświadczenie Stanów Zjednoczonych Ameryki dotyczące wykonywania Konwencji o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzonej w Hadze dnia 15 listopada 1965 r. 156
  12. Wzór wniosku o przeprowadzenie dowodu lub wykonanie innych czynności sądowych na podstawie Konwencji o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzonej w Hadze dnia 18 marca 1970 r. wraz ze wskazaniem organów przyjmujących innych państw 158
  13. Informacja dotycząca wniosków o przeprowadzenie dowodów kierowanych na podstawie Konwencji o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzonej w Hadze dnia 18 marca 1970 r. 168
  14. Wzory wniosków o zwrot dziecka i wykonanie prawa do osobistych kontaktów na podstawie Konwencji dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, sporządzonej w Hadze dnia 25 października 1980 r. wraz z objaśnieniami i wykazem organów przyjmujących 169
  15. Wykaz organów centralnych wyznaczonych na podstawie Europejskiej konwencji o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń dotyczących pieczy nad dzieckiem oraz o przywracaniu pieczy nad dzieckiem, sporządzonej w Luksemburgu dnia 20 maja 1980 r. 203
  16. Wzór wniosku o udzielenie pomocy sądowej na podstawie Konwencji o ułatwieniu dostępu do wymiaru sprawiedliwości w stosunkach międzynarodowych, sporządzonej w Hadze dnia 25 października 1980 r. wraz z wykazem organów przyjmujących 205
  17. Wzór wniosku o przyznanie pomocy sądowej za granicą na podstawie Porozumienia europejskiego w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej, sporządzonego w Strasburgu dnia 27 stycznia 1977 r. wraz ze wskazaniem organów przyjmujących innych państw 214
  18. Wykaz organów przyjmujących wyznaczonych na podstawie Konwencji europejskiej o informacji o prawie obcym, sporządzonej dnia 7 czerwca 1968 r., oraz Protokołu dodatkowego do tej Konwencji 225
  19. Wzór wniosku o sprawdzenie aktu lub dokumentu na podstawie Konwencji nr 17 w sprawie zwolnienia od legalizacji niektórych aktów i dokumentów ... 231

20. Komunikaty w sprawie ustalenia istnienia wzajemności pomiędzy Polską a niektórymi prowincjami Kanady w zakresie wykonywania orzeczeń uwzględniających roszczenia o alimenty w sprawach ze stosunków rodzinnych	235
21. Komunikat z dnia 18 listopada 1987 r. w sprawie ustalenia istnienia wzajemności pomiędzy Polską Rzeczpospolitą Ludową a Stanami Zjednoczonymi Ameryki w zakresie wykonywania orzeczeń uwzględniających roszczenia o alimenty w sprawach ze stosunków rodzinnych	238
22. Wzory pism dotyczących dochodzenia roszczeń alimentacyjnych od osób zamieszkałych w USA wraz z instrukcją ich wypełniania	239
23. Informacje o wybranych aktach prawa europejskiego z zakresu prawa cywilnego	291
23.1. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1206/2001 z dnia 28 maja 2001 r. w sprawie współpracy między sądami Państw Członkowskich przy przeprowadzaniu dowodów w sprawach cywilnych lub handlowych ...	291
23.2. Dyrektywa Rady nr 2003/8/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w celu usprawnienia dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sporach transgranicznych poprzez ustanowienie minimalnych wspólnych zasad odnoszących się do pomocy prawnej w sporach o tym charakterze ...	322
23.3. Rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylające rozporządzenie (WE) nr 1347/2000	345
23.4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 805/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie utworzenia Europejskiego Tytułu Egzekucyjnego dla roszczeń bezspornych	369
23.5. Dyrektywa Rady 2004/80/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. odnosząca się do kompensaty dla ofiar przestępstw	390
23.6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1896/2006 z dnia 12 grudnia 2006 r. ustanawiające postępowanie w sprawie europejskiego nakazu zapłaty	404
23.7. Rozporządzenie (WE) nr 861/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. ustanawiające europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń	449
23.8. Rozporządzenie (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. dotyczące prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych („Rzym II”)	484
23.9. Rozporządzenie nr 1393/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 listopada 2007 r. dotyczące doręczania w państwach członkowskich dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach	

cywilnych i handlowych („doręczanie dokumentów”) oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1348/2000	486
23.10. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I)	529
23.11. Rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych	530
23.12. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego	649
23.13. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych	718
23.14. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 606/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych	741
23.15. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego	757
24. Informacje o wybranych aktach prawa europejskiego z zakresu prawa karnego	766
24.1. Konwencja wykonawcza do układu z Schengen z dnia 14 czerwca 1985 r., sporządzona dnia 19 czerwca 1990 r.	766
24.2. Konwencja o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich, sporządzona w Brukseli dnia 26 lipca 1995 r.	768
24.3. Konwencja w sprawie zwalczania korupcji funkcjonariuszy Wspólnot Europejskich i funkcjonariuszy Państw Członkowskich Unii Europejskiej, sporządzona w Brukseli dnia 26 maja 1997 r. ...	769
24.4. Decyzja ramowa Rady 2002/584/WSiSW z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi	770
24.5. Decyzja ramowa Rady 2003/577/WSiSW z dnia 22 lipca 2003 r. w sprawie wykonywania w Unii Europejskiej postanowień o zabezpieczeniu mienia i środków dowodowych	790
24.6. Decyzja ramowa Rady 2005/214/WSiSW z dnia 24 lutego 2005 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do kar o charakterze pieniężnym	804

24.7.	Decyzja ramowa Rady 2006/783/WSiSW z dnia 6 października 2006 r. w sprawie stosowania zasady wzajemnego uznawania do nakazów konfiskaty	825
24.8.	Decyzja ramowa Rady 2008/909/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności lub inny środek polegający na pozbawieniu wolności – w celu wykonania tych wyroków w Unii Europejskiej	850
24.9.	Decyzja ramowa Rady 2008/947/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. o stosowaniu zasady wzajemnego uznawania do wyroków i decyzji w sprawie zawieszenia lub warunkowego zwolnienia w celu nadzorowania przestrzegania warunków zawieszenia i obowiązków wynikających z kar alternatywnych	868
24.10.	Decyzja ramowa Rady 2008/978/WSiSW z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie europejskiego nakazu dowodowego dotyczącego przedmiotów, dokumentów i danych, które mają zostać wykorzystane w postępowaniach w sprawach karnych	890
24.11.	Decyzja ramowa Rady 2009/299/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. zmieniająca decyzje ramowe 2002/584/WSiSW, 2005/214/WSiSW, 2006/783/WSiSW, 2008/909/WSiSW oraz 2008/947/WSiSW i tym samym wzmacniająca prawa procesowe osób oraz ułatwiająca stosowanie zasady wzajemnego uznawania do orzeczeń wydanych pod nieobecność danej osoby na rozprawie	901
24.12.	Decyzja ramowa Rady 2009/829/WSiSW z dnia 23 października 2009 r. w sprawie stosowania przez państwa członkowskie Unii Europejskiej zasady wzajemnego uznawania do decyzji w sprawie środków nadzoru stanowiących alternatywę dla tymczasowego aresztowania	902
24.13.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony ...	911
24.14.	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych	920
24.15.	Konwencja ustanowiona przez Radę zgodnie z art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej o pomocy prawnej w sprawach karnych między Państwami Członkowskimi Unii Europejskiej z dnia 29 maja 2000 r.	936
24.16.	Umowa dotycząca stosowania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych, sporządzonej dnia 10 lipca 1996 r., zgodnie z artykułem 3 ust. 2 Porozumienia o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, podpisanego w Waszyngtonie dnia 25 czerwca 2003 r., sporządzona w Warszawie dnia 9 czerwca 2006 r.	941

24.17. Umowa dotycząca stosowania Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki o ekstradycji, sporządzonej dnia 10 lipca 1996 r. zgodnie z artykułem 3 ust. 2 Porozumienia o ekstradycji między Unią Europejską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, podpisanego w Waszyngtonie dnia 25 czerwca 2003 r., sporządzona w Warszawie dnia 9 czerwca 2006 r.	942
24.18. Umowa między Unią Europejską a Republiką Islandii oraz Królestwem Norwegii dotycząca stosowania niektórych przepisów Konwencji z dnia 29 maja 2000 r. o pomocy prawnej w sprawach karnych pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej i Protokołu z 2001 r. do konwencji, sporządzona w Brukseli dnia 19 grudnia 2003 r.	942
24.19. Umowa między Unią Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie procedury przekazywania osób pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Islandią i Norwegią, sporządzona w Wiedniu dnia 28 czerwca 2006 r.	943
24.20. Umowa między Unią Europejską a Japonią o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych, podpisana w Brukseli dnia 30 listopada 2009 r. i w Tokio dnia 15 grudnia 2009 r.	950
25. Wykaz obowiązujących Polskę umów wielostronnych z zakresu obrotu prawnego z zagranicą w sprawach cywilnych z informacjami o państwach będących stronami tych umów (wybór)	952
25.1. Konwencja dotycząca procedury cywilnej, podpisana w Hadze dnia 1 marca 1954 r.	952
25.2. Konwencja o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą, sporządzona w Nowym Jorku dnia 20 czerwca 1956 r.	955
25.3. Konwencja o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 10 czerwca 1958 r.	956
25.4. Konwencja nr 3 dotycząca międzynarodowej wymiany informacji z zakresu stanu cywilnego, sporządzona w Stambule dnia 4 września 1958 r.	957
25.5. Europejska Konwencja o międzynarodowym arbitrażu handlowym, sporządzona w Genewie dnia 21 kwietnia 1961 r.	957
25.6. Konwencja dotycząca kolizji praw w przedmiocie formy rozporządzeń testamentowych, sporządzona w Hadze dnia 5 października 1961 r.	957
25.7. Konwencja znosząca wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, sporządzona w Hadze dnia 5 października 1961 r.	958

25.8.	Konwencja w sprawie zgody na zawarcie małżeństwa, najniższego wieku małżeńskiego i rejestracji małżeństw, otwarta do podpisu w Nowym Jorku dnia 10 grudnia 1962 r.	959
25.9.	Konwencja o odpowiedzialności osób utrzymujących hotele za rzeczy wniesione przez gości hotelowych, sporządzona w Paryżu dnia 17 grudnia 1962 r.	959
25.10.	Konwencja o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzona w Hadze dnia 15 listopada 1965 r.	960
25.11.	Europejska Konwencja o przysposobieniu dzieci, sporządzona w Strasburgu dnia 24 kwietnia 1967 r.	961
25.12.	Konwencja europejska o zniesieniu wymogu legalizacji dokumentów sporządzonych przez przedstawicieli dyplomatycznych lub urzędników konsularnych, sporządzona w Londynie dnia 7 czerwca 1968 r.	962
25.13.	Konwencja europejska o informacji o prawie obcym, sporządzona w Londynie dnia 7 czerwca 1968 r.	962
25.14.	Konwencja o przeprowadzaniu dowodów za granicą w sprawach cywilnych lub handlowych, sporządzona w Hadze dnia 18 marca 1970 r.	963
25.15.	Konwencja o uznawaniu rozwodów i separacji, sporządzona w Hadze dnia 1 czerwca 1970 r.	964
25.16.	Konwencja o prawie właściwym dla wypadków drogowych, sporządzona w Hadze dnia 4 maja 1971 r.	965
25.17.	Konwencja o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych, sporządzona w Hadze dnia 2 października 1973 r.	965
25.18.	Konwencja o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń odnoszących się do obowiązków alimentacyjnych, sporządzona w Hadze dnia 2 października 1973 r.	966
25.19.	Konwencja o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzona w Nowym Jorku dnia 14 czerwca 1974 r. ...	967
25.20.	Protokół o zmianie Konwencji o przedawnieniu w międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzony w Wiedniu dnia 11 kwietnia 1980 r.	967
25.21.	Konwencja europejska o statusie prawnym dziecka pozamałżeńskiego, sporządzona w Strasburgu dnia 15 października 1975 r.	968
25.22.	Porozumienie europejskie w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej, sporządzone w Strasburgu dnia 27 stycznia 1977 r.	968
25.23.	Protokół dodatkowy do Porozumienia europejskiego w sprawie przekazywania wniosków o przyznanie pomocy sądowej, sporządzony w Moskwie dnia 4 października 2001 r.	969

25.24. Konwencja nr 17 w sprawie zwolnienia od legalizacji niektórych aktów i dokumentów, sporządzona w Atenach dnia 15 września 1977 r.	969
25.25. Konwencja Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, sporządzona w Wiedniu dnia 11 kwietnia 1980 r.	970
25.26. Europejska konwencja o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń dotyczących pieczy nad dzieckiem oraz o przywracaniu pieczy nad dzieckiem, sporządzona w Luksemburgu dnia 20 maja 1980 r.	970
25.27. Konwencja o ułatwieniu dostępu do wymiaru sprawiedliwości w stosunkach międzynarodowych, sporządzona w Hadze dnia 25 października 1980 r.	971
25.28. Konwencja dotycząca cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, sporządzona w Hadze dnia 25 października 1980 r.	972
25.29. Konwencja o ochronie dzieci i współpracy w dziedzinie przysposobienia międzynarodowego, sporządzona w Hadze dnia 29 maja 1993 r.	973
25.30. Europejska konwencja o wykonywaniu praw dzieci, sporządzona w Strasburgu dnia 25 stycznia 1996 r.	975
25.31. Porozumienie europejskie w sprawie osób uczestniczących w postępowaniu przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, sporządzone w Strasburgu dnia 5 marca 1996 r.	975
25.32. Konwencja o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu i współpracy w zakresie odpowiedzialności rodzicielskiej oraz środków ochrony dzieci, sporządzona w Hadze dnia 19 października 1996 r.	976
25.33. Cywilnoprawna konwencja o korupcji, sporządzona w Strasburgu dnia 4 listopada 1999 r.	979
25.34. Konwencja o międzynarodowej ochronie dorosłych, sporządzona w Hadze dnia 13 stycznia 2000 r.	979
25.35. Konwencja w sprawie konfliktów z dziećmi, sporządzona w Strasburgu dnia 15 maja 2003 r.	979
25.36. Konwencja o umowach dotyczących właściwości sądu, sporządzona w Hadze dnia 30 czerwca 2005 r.	979
25.37. Konwencja o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, sporządzona w Lugano dnia 30 października 2007 r.	980
25.38. Konwencja o międzynarodowym dochodzeniu alimentów na rzecz dzieci i innych członków rodziny, sporządzona w Hadze dnia 23 listopada 2007 r.	984
25.39. Protokół o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych, sporządzony w Hadze dnia 23 listopada 2007 r.	990

26. Wykaz obowiązujących Polskę umów wielostronnych z zakresu obrotu prawnego z zagranicą w sprawach karnych z informacjami o państwach będących stronami tych umów (wybór)	992
26.1. Europejska Konwencja o ekstradycji, sporządzona w Paryżu dnia 13 grudnia 1957 r., Protokół dodatkowy do tej Konwencji, sporządzony w Strasburgu dnia 15 października 1975 r., i Drugi Protokół dodatkowy do tej Konwencji, sporządzony w Strasburgu dnia 17 marca 1978 r.	992
26.2. Trzeci Protokół dodatkowy do Europejskiej konwencji o ekstradycji, sporządzony w Strasburgu dnia 10 listopada 2010 r.	994
26.3. Europejska Konwencja o pomocy prawnej w sprawach karnych, sporządzona w Strasburgu dnia 20 kwietnia 1959 r., wraz z Protokołem dodatkowym do tej Konwencji, sporządzonym dnia 17 marca 1978 r.	994
26.4. Drugi Protokół dodatkowy do Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych, sporządzony w Strasburgu dnia 8 listopada 2001 r.	998
26.5. Protokół dodatkowy do Konwencji europejskiej o informacji o prawie obcym, sporządzony w Strasburgu dnia 15 marca 1978 r.	999
26.6. Europejska konwencja o zwalczaniu terroryzmu, sporządzona w Strasburgu dnia 27 stycznia 1977 r.	999
26.7. Protokół zmieniający do Europejskiej konwencji o zwalczaniu terroryzmu, sporządzony w Strasburgu dnia 15 maja 2003 r.	1000
26.8. Konwencja o przekazywaniu osób skazanych na karę pozbawienia wolności w celu odbycia kary w państwie, którego są obywatelami, sporządzona w Berlinie dnia 19 maja 1978 r.	1000
26.9. Konwencja o przekazywaniu osób skazanych, sporządzona w Strasburgu dnia 21 marca 1983 r.	1001
26.10. Protokół dodatkowy do Konwencji o przekazywaniu osób skazanych, sporządzony w Strasburgu dnia 18 grudnia 1997 r.	1002
26.11. Konwencja Narodów Zjednoczonych o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, sporządzona w Wiedniu dnia 20 grudnia 1988 r.	1002
26.12. Konwencja o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa, sporządzona w Strasburgu dnia 8 listopada 1990 r.	1003
26.13. Konwencja o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych, sporządzona w Paryżu dnia 17 grudnia 1997 r.	1004
26.14. Rzymski Statut Międzynarodowego Trybunału Karnego, sporządzony w Rzymie dnia 17 lipca 1998 r.	1004

26.15. Poprawki do Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego sporządzonego w Rzymie dnia 17 lipca 1998 r., przyjęte podczas konferencji rewizyjnej w Kampali (rezolucje nr 5 i 6) w dniach 10 i 11 czerwca 2010 r.	1005
26.16. Prawnokarna Konwencja o korupcji, sporządzona w Strasburgu dnia 27 stycznia 1999 r.	1005
26.17. Protokół dodatkowy do Prawnikarnej konwencji o korupcji, sporządzony w Strasburgu dnia 15 maja 2003 r.	1005
26.18. Międzynarodowa Konwencja o zwalczaniu finansowania terroryzmu, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 9 grudnia 1999 r.	1006
26.19. Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 15 listopada 2000 r.	1006
26.20. Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości, sporządzona w Budapeszcie dnia 23 listopada 2001 r.	1007
26.21. Konwencja Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w dniu 31 października 2003 r.	1009
26.22. Konwencja o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.	1009
26.23. Protokół dodatkowy do Konwencji Rady Europy o zapobieganiu terroryzmowi, sporządzony w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.	1009
26.24. Konwencja o praniu, ujawnianiu, zajmowaniu i konfiskacie dochodów pochodzących z przestępstwa oraz o finansowaniu terroryzmu, sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.	1010
26.25. Konwencja Rady Europy w sprawie działań przeciwko handlowi ludźmi, sporządzona w Warszawie dnia 16 maja 2005 r.	1011
26.26. Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych, sporządzona w Lanzarote dnia 25 października 2007 r.	1011
26.27. Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r.	1012
27. Wykaz umów dwustronnych zawartych przez Polskę z zakresu obrotu prawnego z zagranicą	1014
28. Informacja dotycząca zakresu terytorialnego zastosowania umów zawartych z Wielką Brytanią	1023
29. Wykaz konwencji konsularnych łączących Polskę z innymi państwami ...	1024

---

30. Wykaz umów międzynarodowych dotyczących problematyki obywatelstwa	1030
31. Wykaz umów międzynarodowych dotyczących uznawania wyroków orzekających rozwód	1031
32. Wykaz państw, w stosunkach z którymi wyroki orzekające rozwód uznawane są z mocy prawa (w zakresie określonym przez umowy)	1034
33. Wykaz umów międzynarodowych dotyczących wykonywania orzeczeń uwzględniających roszczenia o alimenty w sprawach ze stosunków rodzinnych	1036
34. Wykaz państw, w stosunkach z którymi Rzeczpospolitą Polską obowiązują umowy o udzielaniu pomocy prawnej w sprawach cywilnych	1039
35. Wykaz państw, których obywatele korzystają w Polsce ze zwolnienia od kosztów sądowych	1043
36. Wykaz państw, których obywatele korzystają w Polsce ze zwolnienia od kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu	1046
37. Wykaz umów międzynarodowych dotyczących wykonywania orzeczeń sądów w sprawach cywilnych	1050
38. Wykaz państw, w stosunkach z którymi są wykonywane orzeczenia o kosztach sądowych w sprawach cywilnych	1052
39. Wykaz państw, w stosunkach z którymi są wykonywane na uproszczonych zasadach orzeczenia o kosztach należnych Skarbowi Państwa w sprawach cywilnych	1054
40. Wykaz umów przewidujących zniesienie wymagania legalizacji określonych zagranicznych dokumentów urzędowych	1055
41. Wykaz państw, w stosunkach z którymi Rzeczpospolitą Polską obowiązują umowy o udzielaniu pomocy prawnej w sprawach karnych	1059
42. Informacja na temat wymagania tłumaczenia na język obcy wniosków o udzielenie pomocy prawnej w sprawach karnych i załączonych dokumentów, przesyłanych w trybie Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych	1063

-
43. Wykaz umów, które utraciły moc w części dotyczącej pomocy prawnej w sprawach karnych – na podstawie Europejskiej Konwencji o pomocy prawnej w sprawach karnych 1065
44. Wykaz umów dwustronnych zawartych między Rzeczpospolitą Polską a innymi państwami, zawierających unormowania w zakresie przejęcia ścigania karnego 1067
45. Wykaz umów zawartych między Rzeczpospolitą Polską a innymi państwami, zawierających unormowania w zakresie przekazywania skazanych 1070
46. Informacja na temat wymagania tłumaczenia na język obcy wniosków o przekazanie osób skazanych i załączników, przesyłanych w trybie Konwencji z dnia 21 marca 1983 r. 1073
47. Wykaz państw, w stosunkach z którymi Rzeczpospolitą Polską obowiązują umowy w zakresie wydawania osób ściganych lub skazanych 1074
48. Informacja na temat wymagania tłumaczenia na język obcy wniosku o ekstradycję i załączników, przesyłanych w trybie Europejskiej Konwencji o ekstradycji, podpisanej w Paryżu dnia 13 grudnia 1957 r. 1078
49. Wykaz umów, które utraciły moc w części dotyczącej ekstradycji – na podstawie Europejskiej Konwencji o ekstradycji 1079
50. Wykaz państw, których ustawodawstwa przewidują wydawanie dokumentów stwierdzających możliwość zawarcia małżeństwa według prawa ojczystego 1081
51. Wykaz państw, których ustawodawstwa nie przewidują wydawania dokumentów stwierdzających możliwość zawarcia małżeństwa według prawa ojczystego 1085
52. Wykaz państw, których ustawodawstwa wymagają uzyskania przez swoich obywateli specjalnego zezwolenia na zawarcie małżeństwa z obywatelami państw obcych 1086
53. Wykaz państw, które przewidują w swoich ustawodawstwach zawarcie małżeństwa przez pełnomocnika lub uznają ważność małżeństw zawartych za granicą przez pełnomocnika, zgodnie z prawem obowiązującym w miejscu zawarcia małżeństwa 1087

-
54. Wykaz państw będących stronami Konwencji nowojorskiej o dochodzeniu roszczeń alimentacyjnych za granicą, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 20 czerwca 1956 r., oraz wskazanych przez te państwa organów przesyłających i przyjmujących 1089
55. Zasady uznawania i wykonywania orzeczeń w stosunkach z państwami, które są związane rozporządzeniem Rady nr 44/2001 lub Konwencją lugańską – kwestie intertemporalne 1098
56. Informacja dotycząca postępowań w sprawach o przysposobienie z wniosków obywateli francuskich 1101
57. Obwieszczenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2013 r. w sprawie listy ośrodków adopcyjnych upoważnionych do współpracy z organami centralnymi innych państw lub z licencjonowanymi przez rządy innych państw organizacjami lub ośrodkami adopcyjnymi 1102
58. Wzór potwierdzenia zgodności przysposobienia międzynarodowego 1103
59. Informacja dotycząca immunitetu jurysdykcyjnego państw obcych 1107
60. Informacja dotycząca trybu doręczania pism sądowych obcemu państwu 1110
61. Informacja dotycząca stwierdzenia prawomocności orzeczeń rozwodowych w stanie Illinois (USA) 1111
62. Informacja dotycząca stwierdzenia prawomocności orzeczeń rozwodowych w Kanadzie 1113
63. Informacja dotycząca wykonywania przez sądy polskie wniosków sądów zagranicznych o doręczenie dokumentów w sprawach cywilnych 1114
64. Wykaz agencji w poszczególnych stanach USA, do których należy kierować korespondencję w sprawach alimentacyjnych 1116

SŁOWO WSTĘPNE

1. Obecnie udostępniane wydanie niniejszej książki ma na celu ułatwienie dostępu do aktualnych informacji dotyczących współpracy prawnej z innymi państwami.

Wydawanie niniejszego zbioru jest kontynuowane od 1995 r.

2. Spośród zdarzeń, które miały miejsce po ukazaniu się poprzedniego wydania, podkreślenia wymaga rozpoczęcie stosowania szeregu aktów prawa europejskiego z zakresu prawa cywilnego. Wskazać należy zwłaszcza na następujące rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE):

- 1) nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie jurysdykcji prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego, które stosuje się od dnia 17 sierpnia 2015 r.;
- 2) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (wersja przekształcona), które stosuje się od dnia 10 stycznia 2015 r.;
- 3) nr 606/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie wzajemnego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych, które stosuje się od dnia 11 stycznia 2015 r.;
- 4) nr 1215/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (wersja przekształcona), które stosuje się do postępowań wszczętych po dniu 26 czerwca 2017 r.

3. Polska stała się stroną następujących wielostronnych umów międzynarodowych:

- 1) Konwencji o umowach dotyczących właściwości sądu, sporządzonej w Hadze dnia 30 czerwca 2005 r., która weszła w życie wobec Polski w dniu 1 października 2015 r.;
- 2) Konwencji o międzynarodowym dochodzeniu alimentów na rzecz dzieci i innych członków rodziny, sporządzonej w Hadze dnia 23 listopada 2007 r., która weszła w życie wobec Polski w dniu 1 sierpnia 2014 r.;
- 3) Protokołu o prawie właściwym dla zobowiązań alimentacyjnych, sporządzonego w Hadze dnia 23 listopada 2007 r., który wszedł w życie wobec Polski w dniu 1 sierpnia 2013 r.

4. W zakresie współpracy prawnej w sprawach karnych nastąpiło wdrożenie do prawa polskiego przepisów dyrektywy 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony.

W dniu 1 stycznia 2013 r. weszła w życie umowa między Unią Europejską a Islandią oraz Norwegią dotycząca stosowania niektórych przepisów konwencji z dnia 29 maja 2000 r. o pomocy prawnej w sprawach karnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej i Protokół z 2001 r.

Do dnia 22 maja 2017 r. państwa członkowskie, z wyłączeniem Irlandii i Danii, są zobowiązane do wdrożenia dyrektywy 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych. Dyrektywa ta od dnia 22 maja 2017 r. zastąpi europejską Konwencję o pomocy prawnej w sprawach karnych, protokoły do niej oraz porozumienia zawarte na podstawie jej art. 26. Zastąpione zostaną także konwencja wykonawcza do układu z Schengen oraz konwencja o pomocy prawnej między państwami członkowskimi Unii Europejskiej wraz z protokołem.

5. Przypomnienia wymaga, że w zakresie współpracy prawnej w sprawach karnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej a Wielką Brytanią akty prawne wymienione w załączniku do decyzji Rady 2014/836/UE z dnia 27 listopada 2014 r. miały zastosowanie tylko do dnia 7 grudnia 2014 r. Dotyczy to art. 54–69 konwencji wykonawczej do układu z Schengen oraz następujących decyzji ramowych:

- 1) 2002/584/WSiSW dotyczącej europejskiego nakazu aresztowania,
- 2) 2005/214/WSiSW dotyczącej uznawania kar pieniężnych,
- 3) 2006/783/WSiSW dotyczącej uznawania nakazów konfiskaty,
- 4) 2008/909/WSiSW dotyczącej uznawania wyroków skazujących na karę pozbawienia wolności,
- 5) 2009/829/WSiSW dotyczącej uznawania decyzji w sprawie środków nadzoru.

6. W latach 2014–2015 weszły także w życie wielostronne umowy dotyczące współpracy w sprawach karnych:

- 1) Protokół dodatkowy do Prawnikarnej konwencji o korupcji, sporządzony w Strasburgu dnia 15 maja 2003 r., który wszedł w życie wobec Polski w dniu 1 sierpnia 2014 r.;
- 2) Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości, sporządzona w Budapeszcie dnia 23 listopada 2001 r., i Protokół dodatkowy sporządzony w Strasburgu dnia 28 stycznia 2003 r., które weszły w życie wobec Polski w dniu 1 czerwca 2015 r.;
- 3) Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych, sporządzona w Lanzarote dnia 25 października 2007 r., która weszła w życie wobec Polski w dniu 1 czerwca 2015 r.;

- 4) Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r., która weszła w życie wobec Polski w dniu 1 sierpnia 2015 r.

Należy również zaznaczyć, że w dniu 17 września 2012 r. weszła w życie dwustronna umowa między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Marokańskim o przekazywaniu osób skazanych, podpisana w Rabacie dnia 30 czerwca 2008 r.

7. Zakres i układ tekstów oraz informacji zawartych w niniejszej publikacji jest wzorowany na wydaniu z 2012 r. Teksty i informacje zostały zaktualizowane i rozszerzone.

Przy opracowywaniu książki kierowano się dążeniem do uwzględnienia najistotniejszych materiałów dotyczących obrotu prawnego z zagranicą w sprawach cywilnych i karnych, tak aby mogła być ona swoistym przewodnikiem dla praktyków.

Jan Ciszewski

październik 2016 r.

1

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 28 stycznia 2002 r.

w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych

(tekst jedn.: Dz.U. z 2014 r. poz. 1657)

Na podstawie art. 41 § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 427, z późn. zm.¹) zarządza się, co następuje:

DZIAŁ I Przepisy wstępne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych, w tym:

- 1) uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do użytku za granicą;
- 2) sposób wykonywania czynności dotyczących osób korzystających z immunitetów i przywilejów dyplomatycznych i konsularnych oraz czynności z udziałem tych osób;
- 3) czynności związane ze stawiennictwem przed sądami;
- 4) tryb ustalania obywatelstwa;
- 5) szczegółowy tryb występowania o pomoc prawną i udzielania takiej pomocy sądom i innym organom państw obcych;

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 662, 1165, 1247, 1433 i 1623 oraz z 2014 r. poz. 31, 481, 504, 512, 619 i 1071.

- 6) szczegółowy tryb występowania o wydanie osób ściganych lub skazanych;
- 7) inne formy współpracy w sprawach karnych.

§ 2. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się, jeżeli przepisy odrębne albo ratyfikowane umowy międzynarodowe regulują czynności sądów powszechnych w sposób odmienny.

DZIAŁ II

Przepisy wspólne w sprawach cywilnych i karnych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 3. O wszystkich sprawach, w których stroną jest państwo obce lub jego organy, sądy zawiadamiają Ministra Sprawiedliwości, przesyłając jednocześnie akta sprawy².

§ 4.³ Pisma przeznaczone do doręczenia bądź użytku za granicą sporządza się wyłącznie pismem maszynowym, nie używając skrótów nazw aktów prawnych, instytucji lub organów ani innych skrótów.

§ 4^{1.4} Czynności w zakresie obrotu prawnego z zagranicą wykonuje się poza zwykłą kolejnością spraw, w szczególności gdy wniosek został oznaczony przez organ wzywający jako pilny.

§ 5.⁵ Występując do Ministra Sprawiedliwości o udzielenie tekstu prawa obcego, wyjaśnienie obcej praktyki sądowej lub o informację co do istnienia wzajemności w stosunkach z państwem obcym, sąd określa szczegółowo zagadnienie prawne wymagające wyjaśnienia. Sąd wskazuje ponadto datę, na którą stan prawny powinien być ustalony, oraz przesyła akta sprawy.

§ 6. Wnioski sądów lub innych organów państw obcych o udzielenie pomocy prawnej wykonują sądy rejonowe w języku polskim.

---

² Por. informacje dotyczące immunitetu jurysdykcyjnego państw obcych oraz trybu doręczania pism sądowych obcemu państwu, zamieszczone poz. 59 i 60 – przyp. J.C.

³ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2005 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych (Dz. U. Nr 109, poz. 916), które weszło w życie z dniem 6 lipca 2005 r.

⁴ Dodany przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁵ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 listopada 2009 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych (Dz. U. Nr 207, poz. 1599), które weszło w życie z dniem 23 grudnia 2009 r.

§ 7. Przekazując wniosek o udzielenie pomocy prawnej sądowi właściwemu, sąd informuje o tym organ wzywający.

§ 8. 1. Jeżeli wniosek o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej nie odpowiada warunkom formalnym, a w szczególności gdy nie załączono wymaganego tłumaczenia, sąd zwraca wniosek organowi wzywającemu celem uzupełnienia lub występuje o usunięcie braków we wskazanym terminie.

2.⁶ Jeżeli wykonanie wniosku o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej nie jest możliwe w całości, nie usunięto jego braków we wskazanym terminie lub odmówiono jego wykonania, sąd zwraca wniosek organowi wzywającemu we właściwym trybie, informując o przyczynach niewykonania wniosku. W przypadku gdy jest to możliwe, należy zaproponować organowi wzywającemu możliwy do przyjęcia dla obu stron sposób rozwiązania zaistniałego problemu.

3.⁷ W przypadku gdy prawdopodobne jest, że wniosek o dokonanie czynności w drodze pomocy prawnej nie będzie wykonany w całości lub w części w terminie wskazanym we wniosku, sąd informuje o tym niezwłocznie organ wzywający.

§ 9. Na życzenie organu wzywającego, lub gdy wynika to z przyjętej praktyki, sąd, który wykonuje wniosek o pomoc prawną, potwierdza przyjęcie wniosku, wskazuje numer telefonu i telefaksu, a w miarę możliwości, także osobę odpowiedzialną za wykonanie wniosku i adres poczty elektronicznej, oraz udziela innych niezbędnych informacji.

§ 10. 1. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej sporządza się w języku polskim.

2.⁸ Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 1, ma być wykonany przez sąd lub inny organ państwa obcego, do wniosku dołącza się sporządzone przez tłumacza przysięgłego tłumaczenie na język urzędowy państwa wezwanego, a jeżeli w państwie wezwanym obowiązuje kilka języków urzędowych, na jeden z języków urzędowych miejsca, w którym ma zostać udzielona pomoc prawna, albo na inny język wskazany przez to państwo.

§ 11.⁹ 1.¹⁰ Do pism podlegających doręczeniu za granicą dołącza się sporządzone przez tłumacza przysięgłego ich tłumaczenie na język urzędowy państwa wezwanego, a jeżeli w państwie wezwanym obowiązuje kilka języków urzędowych, na jeden z języków urzędowych miejsca, w którym ma zostać dokonane doręczenie, albo na inny język wskazany przez to państwo.

2. W przypadku gdy doręczenie ma nastąpić przez zwykłe oddanie pism adresatowi, tłumaczenia nie dołącza się.

⁶ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 4 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁷ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁸ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 5 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

⁹ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 6 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 3.

¹⁰ W brzmieniu ustalonym przez § 1 pkt 2 rozporządzenia, o którym mowa w odnośniku 5.

Jan Ciszewski – sędzia; były wieloletni dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Praw Człowieka w Ministerstwie Sprawiedliwości; autor wielu publikacji z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego i prawa prywatnego międzynarodowego.

Dziesiąte wydanie książki uwzględnia zmiany, jakie pojawiły się w umowach międzynarodowych i konwencjach, jak również konsekwencje procesu ciągłego dostosowywania polskich norm do prawa Unii Europejskiej. Szczególnie należy wskazać na rozpoczęcie stosowania kilku rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady UE:

- nr 650/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. dotyczącego dziedziczenia,
- nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. dotyczącego spraw cywilnych i handlowych,
- nr 506/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. dotyczącego uznawania środków ochrony w sprawach cywilnych.

Książka zawiera zaktualizowane wykazy umów, których Polska jest stroną, wzory pism, informacje o wzajemności i wykazy sądów zagranicznych. Dzięki temu jest cennym opracowaniem, poszukiwanym na rynku ze względu na całościowe ujęcie problematyki obrotu prawnego z zagranicą.

W celu ułatwienia stosowania poszczególnych aktów prawnych zamieszczono szczegółowe informacje praktyczne o wzajemnych relacjach pomiędzy umowami międzynarodowymi, a także pomiędzy takimi umowami a aktami prawa europejskiego.

Publikacja skierowana jest przede wszystkim do prawników praktyków: sędziów, adwokatów, prokuratorów oraz radców prawnych.

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL
WWW.PROFINFO.PL

ISBN 978-83-8092-629-5

